

№ 212 (4722)

1972 წ.

ოქტომბერი, ოთხშაბათი. მასი 3 პაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან პრესბულის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 18 აპრილიდან

პირველი

და მეორე

კორეადასთან ერთად... კავშირის საუწყებო შტოს... პირად-გუნდური პირველობა... ქაბუკ ძალისაგან შორის... კარგად იასპარეშეს საქართველოს სპორტსმენებმა... მელმა ო. კარაიანილიმ („განთიადი“) და თბილისელმა გ. სათათაშვილმა („კოლმეურნე“); უმჯობეს წონითს კატეგორიაში მათ შესაბამისად I და III ადგილები დაიკავეს.

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს კ რ ო ფ ს კ ბ ჭ ო შ ი

ჯადოქარი ფინანსისტები ფეხბურთში

სსრ კავშირის თაში პათაჰან ლთსაგებიკიამ პლიპოვა

გუნდში დაუშინებელი დამთავრდა სსრ კავშირის თაში გათამაშებულ მშვიდობისობაში. ქალთა შორის შეხანიშნულ იასპარეშა იყვანა ახლოდღესობა ჩეპიონშია, ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის ლაბორანტმა ქ. ლოსაბერიძემ: მან 1229 ქულა დაჯაროვა და საბატო პრიზი მოიხვეჭა.

საპრიზო სამუშაო შევიდნენ, აგრეთვე, უკრაინის წარმომადგენლები ვ. კოვანა (1820 ქულა) და ლ. ხარტონოვა (1215), რომლებმაც შეუძინეს ოლიმპიადის ბრინჯაოს პრიზორი, მოსკოველი ე. გაჩინკო და ლენინგრადელი ა. პეუნოვა ჩამოიტოვეს (გაჩინკოს შედეგია 1207 ქულა).

ვათა შორის ყველას აქონა ლენინგრადელმა მ. პეუნოვმა — 1215 ქულა. მოაღწეო საპრიზო ადგილებზე გავიდნენ უკრაინის წარმომადგენელი ვ. რეზნიკოვი (1214 ქულა) და მოსკოველი ს. ლოსკოვი (1207).

გუნდურ ჩათვლაში საპრიზო ადგილები ასეთი თანმიმდევრობით განაწილდა: უკრაინა, მოსკოვი, ესტონეთი. საქართველოს გუნდმა VI ადგილი დაიკავა.

ს უ რ ა თ ზ ე: ქ. ლოსაბერიძე.

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის ხელმძღვანელმა, რომელიც ამ დღეებში გაიმართა, ხაზგასმით აღინიშნა, რომ ბოლო წლებში შეიმჩნევა უბეზო ფინანსური დარღვევები ფეხბურთელთა გუნდებში. გამოვლინდა ამ მხრივ არც შარშანდელი და წლევანდელი წლები ყოფილა. შემოწმებით დადასტურდა, რომ რესპუბლიკის ფეხბურთელთა გუნდების მესვეურები დაურიდებლად, ხელაღებით უარყოფენ ფინანსური დისციპლინის მოთხოვნებს.

რუსთავის პეტალურგიული ქარხნის ფეხბურთელთა გუნდის „მეტალურგის“ საჭიროებისთვის პროფკავშირის საქარხნო კომიტეტმა (ყოფილი თავმჯდომარე შ. სავარელიძე) შარშან 28785 მანეთი გადაიხდოდა პროფკავშირის ბიუჯეტში.

ტიდან. ეს საქმარისი არ აღმოჩნდა და ხარჯთაღრიცხვის ზევით საკითრო გახდა კიდევ 5086 მანეთის დახარჯვა.

ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის პროფკავშირის კომიტეტის თავმჯდომარე ო. ალავიძე ერთობ გულუხვი კაცი გამოდგა: შარშან მან სამივინტობო ხარჯები (2887 მანეთი) აუწაწადა... ცხაკიელ ფეხბურთელებს (!).

მშრომელთა ნაამაგარი სახსრების ხელგაშლით ხარჯვაში არც ზესტაფონის ფეროშენადლობთა ქარხნის პროფკავშირის კომიტეტის თავმჯდომარეს დ. ქათამაძეს შეურაცხვენია თავი. ამ ქარხნის გუნდმა „მეტალურგმა“ შარშან 5960 მანეთით გადააჭარბა დაგეგმილ თანხას, მაგრამ ეს ვალა ქათამაძის „ქადაპრობამ“ დაფარა: და-

ნაკლისი პროფკავშირის ბიუჯეტის თანხებიდან შეივსო.

1971 წელი ფინანსურად სახარბიელო მარეწებლობით არც გორის „დილის“ ფეხბურთელთა კოლექტივს დაუთავრებია. გუნდმა 186752 მანეთი დახარჯა, მაშინ, როცა შემოსავალი ამ თანხაზე 10418 მანეთით ნაკლები იყო.

გაუგონარი მაქინაციებით გამოიჩინეს თავი ფოთის „კოლხეთის“ მესვეურებმა. გუნდის შემოსავალმა წლევანდელი წლის შედეგზე 50120 მანეთი შეადგინა, დახარჯა კი 58845 მანეთი. ჯადოქარმა ფინანსისტებმა აქვე „ორგინალურ“ ხერხს მიმართეს: ანგარიშები რომ შეადგინეს, გუნდის შენახვის ხარჯები ერთმანედ ნათავის მანეთით შეამცირეს, აქაოდა, გუნდის ფაქტიური შემოსავლიდან სტადიონის სასარგებლოდ 8,5 ათა-

ხი მანეთის გამოყოფა „დაგვივიწყდა“.

თავის მხრივ თურმე არც სტადიონის ხელმძღვანელობა (დირექტორი ი. მიქაძე) ყოფილა გულხელდაკრეფილი. წლევანდელი წლის ექვს თვეში მან გუნდის ზევით 3056 მანეთი დახარჯა. თანაც, ეს სერიოზული დარღვევა ნახევარი წლის საფინანსო ანგარიშშიც არ უჩვენებია. 1971 წლის აბონემენტების საფასური (74497 მანეთი) სტადიონის ბუღალტრმა კ. უდოვიჩენკომ უფრო აღინდელი დაავალიანების ხარჯებს მიანერსა.

მავენ ზევედ იქცა ფეხბურთის აბონემენტების გაუმართლებელი შეთოვებით რეალიზაცია. მაგალითად, ბორჯომის შუშის ქარხნის, ბორჯომის სამშენებლო-სარემონტო კონტორისა და საქურორტკავშირის ბორჯომის განყოფილების მუშათა კომიტეტებმა აბონემენტების ნაღდ ანგარიშზე გავრცელების ნაცვლად ეს თანხები „განთიადის“ რაიონულ საბჭოს პროფკავშირების სახსრებიდან გადაურიცხეს (შესაბამისად 114, 800 და 92 მანეთი).

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა მკაცრად დასაჯა დამნაშავენი. მიქაძე და უდოვიჩენკო სამსახურიდან მოხსნეს. „გოდნიკის“ რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარეს ვ. იორანიშვილს, ბორჯომის შუშის ქარხნის ადგილობრივ თავმჯდომარეს ნ. ორჭონიკიძეს, საქურორტკავშირის ბორჯომის განყოფილების პროფკავშირთა ადგილობრივი კომიტეტის თავმჯდომარეს ი. მალარაძეს გამოეცხადათ საყვედური. დ. ქათამაძის საქითი განსახილველად გადაეცა მეტალურგიული მშენებლობის პროფკავშირების რესპუბლიკურ კომიტეტს.

პრეზიდიუმმა მიიღო სათანადო დადგენილება ფეხბურთელთა გუნდებში „ჯადოქარ ფინანსისტთა“ თვითნებობის აღსაქვეთად.

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო ს

50 ტურისტული ხარშრუბი

საფეიქრო გაერთიანება „ვოსსოდის“, ქარხანა „ლეგმასის“, ჩერნოვცის ტრიკოტაჟის ფირმის რამდენიმე ათასმა მუშამ და მოსახლესურემ „მზად ვარ შრომისა და სსრ კავშირის დაცვისთვის“ კომპლექსის ტურისტული ნორმატივები შეასრულა.

მშდ კომპლექსის მარშრუტები უკვე აღინიშნა უკრაინის ტურისტულ რუკაზე. ჩერნოვცის, ყირიმის, იმიერკარპატეთის, ტურნოპოლის, ივანო-ფრანკოვსკისა და სხვა ოლქებში კიდევ მუშაიდება ახალი ტრასები. კომპლექსის ნორმატივების ჩანაწერებისთვის მოსამზადებლად იწყება მასობრივი საჭურთხელი ღაშქრობები ქალაქგარე სოფლებში.

ჩვენი მოსანია ტურისტულ ბაზებში მშრომელთა საერთო ფიზიკური მომზადების დონე ავამაღლოთ, მოგაშადლოთ ისინი მშდ კომპლექსის ნორმატივების ჩანაწერებისთვის, — გვიამბობს უკრაინის ტურისტებისა და ექსკურსიების რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარე ს. ხვოსტენკო. — ამ მიზნით იქმნება ათობით ახალი მარტივი მოედანი, ტანვარჯიშული პალატი.

ღაშქრობის მარშრუტის სიგრძეა 5 კილომეტრი — ყველაზე ასალგაზრდებისთვის, და 30 კილომეტრი — უფროსებისთვის, რომლებიც IV საფეხურის („ფიზიკური სრულყოფა“) ნორმატივებს ახარებენ. ღაშქრობათა ხელმძღვანელები ჩათვლებს იღებენ ტოპოგრაფიასა და ორიენტირებაში, კარვის გაშლაში, პირველი სამედიცინო დახმარების გაწევაში.

ტურისტის შეტანა მშდ კომპლექსის სისტემაში, — აღნაშნავს ხვოსტენკო. — კიდევ უფრო დაახლოვებს მოსახლეობის ფართო ფენებს სპორტის ამ მიმზიდველ და სასარგებლო სახეობასთან. ამას გარდა, ეს ხელს შეუწყობს ათასობით მშრომელის ჯანმრთელობის განმტკიცებას.

ს. ხალოვი.

ი უ ბ ი ლ ე ს მი უ ძ ლ ვ ნ ე ს

„განთიადის“ ტყიბულის საქალაქო საბჭოს სპარტაკიადა სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავს მიეძღვნა. პროგრამაში იყო ფეხბურთი, კალათბურთი, ფრენბურთი, ხელბურთი, ძმლეოსობა, ქირთული და თავისუფალი კიდაობა, ძალისნობა.

კარგად მომზადებული გუნდები გამოიყვანეს ტყიბულშასტმშენის სამმართველომ, სტალინის, ლენინისა და ორგონიკიძის სახელობის შასტმშენის, ცენტრალური გამაღმდირებელი ფაბრიკისა და ცენტრალური საბინაო კონტორის ფიზკულტურულმა კოლექტივებმა.

ძალისნობაში I ადგილი დაიკავეს სტალინის სახელობის შასტის სპორტსმენებმა. თავისუფალ და ქართულ კიდაობაში, აგრეთვე, ხელბურთში იმარტევეს ტყიბულშასტმშენის გუნდებმა, ძმლეოსობაში — ლენინის სახელობის შასტის სპორტსმენებმა.

ფრენბურთში ყველას აჯობეს ცენტრალური საბინაო კონტორის წარმომადგენლებმა, კალათბურთში — ტყიბულშენის გუნდმა.

ფეხბურთში პირველობა მოიბოვა მუშათა მომარაგების განყოფილების ნაჭრებმა.

სპარტაკიადის მონაწილეთაგან ორმა პირველი, 50-მა — მეორე, 122-მა კი მესამე თანრიგის ნორმატივები შეასრულა.

ს. ჯორჯაძე (ხვენი კორ).

ტყიბულა.

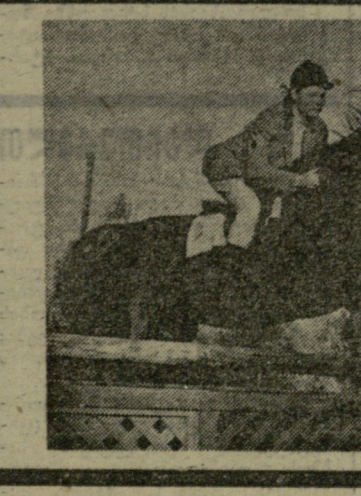

მეგობრები, მეტოქეები...

თბილისის იპოდრომზე გაიმართა ცენოსანთა შეჯიბრება სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი ამირქვეჯავისის რესპუბლიკების I მეგობრული თამაშების პროგრამით. საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ახალგაზრდა ცენოსნები, რომლებიც გამარტევისთვის იბრძოდნენ, ამავე დროს ერთმანეთს უზარებდნენ გამოცდილებას, ეხმარებოდნენ ამოცანის შესრულებასში.

ს უ რ ა თ ე ბ ზ ე: მარტენიდან — აზერბაიჯანელი ი. ნაჯფოვი, ზ. წურწუშია (საქართველო) და სომხეთის გუნდის წევრი ა. ასლანიანი ეცნობიან დაბრკობათა ზოლის პირველ წინაღობას; ორტიდში გამარტეველები ტატანა მაცალი (აზერბაიჯანი) ასპარეზობის დროს.

მ. ზარგარიანის ფოტოები.

ს ა ხ ე ლ ო რ ვ ა ნ ი გ ზ ა

ინსტიტუტის ჩოგბურთელთა ნაკრებმა პროფკავშირების საკავშირო შეჯიბრებაში 1967 წელს პირველობა დაი-საყუთრა და თასი მოიპოვა.

საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლებიდან პირველად სწორედ პოლიტექნიკური ინსტიტუტში დაიხურა ფარიკაობა. ძალიან მოკლე დროში გამოცდილმა პედაგოგმა ა. ფიოდოროვმა აღზარდა კარგი მოფარეკეები ძოწენიძე, გულუზი, კობახიძე, მამაცაშვილი, სულხანიშვილი, ციციშვილი, ლუკინი და სხვ.

დიდი განვითარება პოვა კრიემა. 1937 წლის დამლევსთვის რასდენიმე კარგი მოკრეფე აღიზარდა. იმ წელიწადს ბ. კვიციანიძემ საკავშირო პროფკავშირთა ჩემპიონატში პირველობა მოიპოვა. აქ აღიზარდნენ წ. კანდელაკი და ლ. დუღუშაური... ამ უკანასკნელმა შემდგომში სსრ კავშირის ჩემპიონობა მოიხვეჭა.

მოკრეფეთა აღზრდაში დიდი დამსახურება მიუძღვის დამსახურებულ ინჟინერს ა. ბუზოლოვს. მისი ტრადიციები გაგრძელდა შ. გორგასალიძემ, რომელიც ახლაც იუბილარი ინსტიტუტის ფიზსპორტის კათედრაზე მუშაობს უფროს მასწავლებლად.

როგორც ინდუსტრიულ ინსტიტუტში, ისე ფართო ფიზკულტურულ საზოგადოებრიობაში დიდი სიყვარულით სარგებლობდა ფიზკულტურის გუნდი. 1936 წელს მან მძიმე ინდუსტრიის სახალხო კომისარიატის საკავშირო სპარტაკიადში კარგი თამაშით ისახელა თავი და პირველობაც დაიხვეჭა. ფაქტობრივად, სწორედ ამ გუნდის ბაზაზე შეიქმნა თბილისის „დინამოს“ კოლექტივი. ინსტიტუტიდან „დინამოში“ მივიდნენ შემდგომი ცნობილი ფიზკულტურის: მ. პაიჭაძე, მ. მინაყვი, გ. ჯუჯუაძე, ა. კვიციანიძე, გ. ჯორბენაძე, გ. ტუშუბერიძე, ე. ნიკოლაიშვილი და სხვ.

სპორტის სხვა სახეობებთან შედარებით მცირერიცხოვანი იყო საწყლოსნო და მოტო-ველოსპორტი. და მანაც, ინსტიტუტში აღზარდილი მოცურავეებიდან რამდენიმე რესპუბლიკის ნაკრებში შედიოდა. ისინი იყვნენ ალტაძე, რუხაძე და ტრაკაიძე. მოტო-ველოსპორტში აღიზარდნენ საქართველოს ჩემპიონი გ. ლეჟავა, ველისბედისტი ქალები თ. მისიშვილი და მ. კაიაკი.

1934-35 წლების სეზონში ბაკურიანიში იყვნენ იმ დროის ცნობილი მოთხილამურეები მ. ლუბეღვი, გ. ანდრევი, პ. როდიონოვი და სხვ. ამით ისარგებლეს თბილისელმა სტუდენტებმა და ვ. კოსმაჩევსკის მოთხილამურით მოაწყვეს პირველი მეცადინეობები სათხილამურო სპორტში.

უკვე 1936-37 წლებში საქართველოს ინდუსტრიული ინსტიტუტის სტუდენტ მოთხილამურეთა შეჯიბრები უფრო ორგანიზებული გახდა. ზამთრის არდადეგების დროს ინსტიტუტიდან ბაკურიანში საჭრთელ მეცადინეობებზე რეგულარულად იგზავნებოდა გუნდები, რომელთა შემადგენლობაში იყვნენ ვ.

კოსმაჩევსკი, ა. არხანგელსკი, ვ. იმბაძე, ვ. ზერცალოვი, ნიკოფოროვი, წულაძე, პეტროვი, ლ. გიორგაძე, ვ. მესხიშვილი, ავრთვე, მოთხილამურე ქალიძეები მიქაბერიძე, მინია, შერუკია, ფირალოვა, სარქიშოვა და სხვ. საგულდაგულო მუშაობამ ნაყოფი გამოიღო: 1936-37 წლების სეზონში ინსტიტუტის გუნდმა, რომლის შემადგენლობაში 20 მოთხილამურე შედიოდა, საქართველოს პირველობაში ყველას აჯობა.

შემდგომში ინსტიტუტში სამოთხილამურო სპორტის შესანიშნავი ოსტატები აღიზარდნენ: ტრამპლინიდან მხტომელები გიორგაძე და პეტროვი, მოთხილამურეები ნიკოფოროვი, იმბაძე, კოსმაჩევსკი, სლალომისტი მესხიშვილი და სხვ.

ინსტიტუტში დიდი ყურადღება ექცეოდა კომპლექსურ მასობრივ ღონისძიებებს ჩატარებას (ლამპრობები, ექსკურსიები, სპარტაკიადები, ალპინადები). განსაკუთრებით საინტერესო იყო 1936 წელს მიწყოილი გასამხედროებული ლაშქრობა მარშრუტით: თბილისი — მოსკოვი. მარშრუტი დაყოფილი იყო შვიდ ეტაპად: თბილისი — სოხუმი (ცხენებით), სოხუმი — ნოვოროსისკი (სუდეთი), ნოვოროსისკი — დონის როსტოვი (ველსიბეჭებით), დონის როსტოვი — ბოჟუჩარი (მდინარე დონით), ბოჟუჩარი — ვორონეჟი (ბაიბარებით), ვორონეჟი — სერპუხოვი (ველოსიბეჭებით), სერპუხოვი — მოსკოვი (თვითმფრინავით). ბოლო ეტაპზე ლაშქრობის მონაწილეები პარამუტებით დაემგნენ ტუმინის აეროდრომზე.

ლაშქრობაში მონაწილეობა მიიღო 11 სტუდენტმა. ესენი საქართველოში მშდ კომპლექსის 11 საფსურის პირველი ნაწილები იყვნენ.

აღსანიშნავია, აგრეთვე, სათხილამურო გადახვლა მარშრუტით: ბაკურიანი — ასალქალაქი — კისლოკორი — ლენინკანი. მთელი გზა 180 კმ — 24 საგადასვლი საათში დაიფარა. ეს ღონისძიება საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების მეთხუთმეტე წლისთავს მიეძღვნა. 1936 წლის 25 თებერვალს მოწყობილ აღლუმზე ჩამოსულ სსრ კავშირის მარშალ კ. ვოროშილოვს გადასვლას მონაწილეებმა ჩატარებული ღონისძიების შესახებ უპატივეს.

დიდი სამამულო ომი რომ დაიწყო, ინსტიტუტის ტანმოვარჯიშები სარკოფში სპორტსაზოგადოება „სტრითეტიკის“ ცენტრალური საბჭოს პირველობაში (გამართა 18-24 ივნისს) გამოდიოდნენ და I ადგილი დაიკავეს. მეორე სპორტული მუშაობა ფრონტის მოთხოვნებს დაექვემდებარა. მთელი ყურადღება წითელი არმიისთვის რეჟერის მომზადებაზე გადაიტანეს. ინსტიტუტის ფიზკულტურული კოლექტივის ასობით წევრი იბრძოდა საბჭოთა სამშობლოს ღირსებისა და დამოუკიდებლობის დასაცავად.

ინსტიტუტის ბევრი აღზარდილი დაბრუნდა მოვრობის ჯილდოებით მეორედამშვენილები. დღეს არ შეიძლება არ მოვიგონოთ ბრძოლის ველზე მამაცთა სიკვდილით დაცემულები: კალა-

თბურთელები თ. ავალიშვილი და ვ. ჭიჭინაძე, ჩოგბურთელი გ. გულიაშვილი, მოკრეფეები მისაკიანი და ივანჩენო, ტანმოვარჯიში ა. საკაველი, მართლმადიდებელი წ. გამყემლიძე, მძლოსანი ლ. ასატიანი და სხვ.

ომის წლებში, ბუნებრივად, მასობრივ სპორტულ ღონისძიებებს ძირითადად, თუ შეიძლება ითქვას, ადგილობრივი მნიშვნელობა ეძლეოდა. გამოხატვის იყო მხოლოდ რამდენიმე საკავშირო შეჯიბრება.

თბილისში და რესპუბლიკის ფარგლებში ჩატარებული ღონისძიებები უმთავრესად სამხედრო-გამოყვებით იყო. წყობილია გასამხედროებული გადასვლები და ლაშქრობანი, მასობრივი კროსები, შეჯიბრებები ხელყუმბარის ტყორცნაში, სპორტული საღამოები პოსპატლებში...

იმ პერიოდის სპორტული ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია 1943-44 წლებში გამართული თბილისის მოკრეფეთა პირველობები. ორივე შეჯიბრებაში ინსტიტუტის გუნდმა ყველას აჯობა. 1944 წელს მოკრეფეთა საკავშირო ჩემპიონატში მეტანიკური ფაქტორების სტუდენტმა შ. გორგასალიძემ თავის წონაში სსრ კავშირის ჩემპიონობა მოიპოვა.

ომის წლებში სხვადასხვა შეჯიბრებაში თავი ისახლეა ინსტიტუტის ტანმოვარჯიშებმა ნ. თაყაიშვილმა, თ. ფერაძემ, კ. გოლოშვილმა, ე. ქვიციანიძემ. 1944 წლის ოქტომბერში ინსტიტუტის ტანმოვარჯიშებმა საკავშირო პროფსაბჭოს პირველობაში მიიღეს მონაწილეობა.

ომის შემდგომ წლებში ინსტიტუტის ფიზსპორტის კათედრამ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია სპორტული ტრადიციების აღდგენას. 1945 წელს, უკვე ოქტომბერში, სტუდენტებმა მონაწილეობა მიიღეს ამიერკავკასიის სპარტაკიადში (თბილისი). ტანმოვარჯიშე თ. სანელიძემ I ადგილი დაიკავა. სპარტაკიადზე გამოვიდნენ, აგრეთვე, თ. ფერაძე და ი. კვიციანიძე. მძლოსანმა ლ. სანაძემ 100 მეტრზე რბენაში რესპუბლიკის ჭაბუკთა რეორდი დაამყარა.

მაგი წლის ოქტომბერ-ნოემბერში ინსტიტუტის 12 ტანმოვარჯიშემ მონაწილეობა მიიღო „ნაუკის“ ცენტრალური საბჭოს პირველობაში (ლენინგრადი). გუნდმა II ადგილი დაიკავა.

ომის შემდგომი წლების პირველ დიდ კომპლექსურ ღონისძიებაში — სტუდენტთა საზოგადოებრივი სპარტაკიადში, რომელიც 1947 წელს კიევი გაიმართა, პოლიტექნიკური ინსტიტუტის 98 სტუდენტი ჩაება. მომავალმა ინიერებმა კომპლექსურ ჩათვლაში IV ადგილი დაიკავეს. ჩოგბურთში ჩვენები მესამენი იყვნენ, ფეხბურთსა და კალათბურთში (ქალები) კი მეორენი.

თანდათან გასწორდა საინტერესო რესპუბლიკური თუ საკავშირო შეჯიბრებები. ამ დროისთვის სახელი მოიხვეჭეს ინსტიტუტის ძალოსნებმა ბარაბაძემ, ბასილაძემ, საამოვამ, შერაზაძემ, შვილამ; ფეხბურთელებმა ვრანაკამ, კაჭარავამ, ბერიშვილმა, ზაალიშვილმა, ტონკონოვამ, შეფერულამ; კალათბურთელებმა ლავიქემ, ლორთქიფანიძემ, თოფურიაშ, კარანაძემ, ნიკოლაიშვილმა,

ყუბანიშვილმა; ტანმოვარჯიშებმა ჯი-მკარიანამ, სართანამ, ძიკუნამ; მძლოსნებმა სანაძემ, პორტნოვამ; მოკრეფეებმა ნაბიჭვიშვილმა, კირაკოშვილმა, ბერიძემ, ბურჭულაძემ, რუსაძემ, გლიროვამ; მოჭიდავეებმა კვაჭაძემ, ნინუამ, შტედლიძემ, ჩინლაძემ; ჩოგბურთელებმა კოკაბამ, ვერულავამ.

1948-1956 წლებში ძალიან პოპულარული იყო საკლუბო შეჯიბრებები კალათბურთსა და ფრენბურთში ხუთხუთი გუნდით (ვაჭა 3 და ქალთა 2 კოლექტივი). ამ ტურნირებს მუდამ პოპულარული ინსტიტუტის წარმომადგენლები იგებდნენ.

1950 წელს გაიმართა I საინსტიტუტო სპარტაკიადი, რომელიც შემდგომ ტრადიციად იქცა. ამავე წლიდან ჩაეყარა საძირკველი ქალთა საჭალაო სპარტაკიადებს, რომლებშიც პოლიტექნიკური ინსტიტუტი სისტემატურად მონაწილეობდა და ხშირად წარმატებასაც აღწევდა.

ინსტიტუტში გამოჩნდნენ ნიჭიერი ტანმოვარჯიშეები გ. ბეჟანიშვილი, ძმები მ. და ვ. თაყაიშვილები, ჯ. ნონაკაშვილი, ვ. ბაკაშვილი, თ. სულუნი, ვ. ცაგარელი, რ. ლომიძე, უგარდიაშვილი, ნ. ბურდული, ლ. თურმანაული, მ. ხაჩიძე, ტ. კომისარენკო, მ. ზვიადაძე და სხვ.

საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლებიდან მსატრეული ტანმოვარჯიში პირველად პოლიტექნიკური ინსტიტუტში დაიწყო. აქ აღიზარდნენ შელია, კოლეზნიკოვა, გრიგორიევა, ტიუგაივა, კვიციანიძე, რომლებიც 1953-58 წლებში წარმატებით იცავდნენ თავიანთი კოლექტივის ღირსებას.

ამ წლებში მუშაობა გააძლიერა მადიდის ჩოგბურთის სექციამ. აქ აღიზარდნენ ხაშვილი, კუდაშვილი, ცაგარელი, ხუციშვილი, რუსთამაშვილი, ლომიძე, უფრო მოგვიანებით დაოსტატდნენ შელია, გრიგორიევა, ხანთაძე, აბაღაძე, შემდგომ კი მელაძე, მერტიანი, რამაზაშვილი და სხვ. ბევრ მათგანს წარმატებით უმაღლესი რესპუბლიკური თუ საკავშირო სპარტაკიადებში.

მაღალი კლასის მოჭიდავეთა მომზადებისთვის დიდ მუშაობას უწევდა სპორტული ინსტიტუტის უფროსი მასწავლებელი, სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელი გ. როსტიაშვილი. იგი თვითონ იყო შესანიშნავი სპორტსმენი, შეიჯიჯრ მოიპოვა რესპუბლიკის და სამკურ — სსრ კავშირის ჩემპიონობა. როსტიაშვილმა ბევრი მოჭიდავე აღზარდა, რომლებმაც ასახველეს ინსტიტუტი, საქართველო და სსრ კავშირი. 1952-60 წლებში ინსტიტუტის მოჭიდავეებმა ბევრ წარმატებას მიაღწიეს. დაგასახლოთ თავისუფალი სტილის მოჭიდავეები დაგლიანიძე, ჭავჭავაძე, ნინუა, მელაძე, ციხარაშვილი, საღარაძე, ბერიშვილი, ხოსაშვილი, კლასიკური სტილის მოჭიდავენი ჭიათავა, ვეკუა, ვეგელსიანი, ხაბეიშვილი, მლიაძე, აბაშიძე, ქორიძე და სხვ. შემოდასახელებულთა შორის არიან სსრ კავშირის, მსოფლიოსა და ოლიმპიური ჩემპიონები.

ბევრი რამ კეთდება კარგ კალათბურთელთა აღზრდისთვის. ამაყად ინსტიტუტის ფიზსპორტის კათედრის გა-

გებ, სსრ კავშირის დამსახურებულმა მწვრთნელმა მ. კეკელიძემ, აგრეთვე, კათედრის უფროსმა მასწავლებელმა, სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა, სსრ კავშირის დამსახურებულმა მწვრთნელმა ლ. ძეგოსიანმა ძალიან დიდი მუშაობა გასწავის კალათბურთელთა დაოსტატების მხრით.

ინსტიტუტის კალათბურთელ ქალთა გუნდი 1952 წლიდან მონაწილეობს სსრ კავშირის ჩემპიონატებში. გუნდმა სხვადასხვა დროს რამდენიმეჯერ მოიპოვა II ადგილი (1955, 1959, 1965, 1966 წწ.), რვაჯერ იყო სტუდენტთა თამაშების პრიზორი, ჩატარებული აქვს 100-ზე მეტი საერთაშორისო შეხვედრა, მათ შორის, საფრანგეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, ალბანეთში, რუმინეთში, პოლონეთში, გერმანიაში. ამ შეხვედრათა უმეტესობა ქართველმა სტუდენტებმა მოიგეს. 1965 წელს ქალთა გუნდმა დაამარცხა იმ დროისთვის საკმაოდ ძლიერი გუნდი — ამერიკის შეერთებული შტატების ნაკრები.

სსრ კავშირის სტუდენტ ქალთა ნაკრების შემადგენლობაში უნივერსიადების სპორტისტები (1966, 1970 წწ.) გამოდიოდნენ საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტები კალათბურთელები ა. ასატაშვილი, გ. გენიოშოვა, ნ. ტოტიაშვილი, ც. ჯანელიძე, ლ. ქულიძე, გ. გრიგორიანი და მ. სურგულაძე. ინსტიტუტის კალათბურთელთა შორის 40 სპორტის ოსტატია, ხოლო სურგულაძე საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი გახლავთ.

1957 წლიდან სსრ კავშირის ჩემპიონატში გამოდის ინსტიტუტის კალათბურთელ გუნდი გუნდი. თავდაპირველად ეს იყო ჭაბუკთა კოლექტივი, რომელსაც მ. კეკელიძე წვრთნიდა. შემდეგ ჭაბუკებმა თითქმის მთელი შემადგენლობით გააგრძელეს სწავლა პოლიტექნიკური ინსტიტუტში (საჭარაძე, კეკელია, ტოტიაშვილი, ხაბეიშვილი და სხვ.) მაგნიტოვ აქ დაოსტატდნენ.

ინსტიტუტის კალათბურთელები სხვადასხვა დროს საბჭოთა ნაკრების ღირსებას წარმატებით იცავდნენ მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატებში, ოლიმპიურ თამაშებში, სხვა საერთაშორისო ტურნირებში. აი, ისინიც: გ. მინაშვილი — რომის ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის პრიზორი, ა. ლეჟავა — ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის მფლობელი, ლ. მოსკოვილი — ტოტიოს ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზორი, ს. კოვალიანი — მექსიკის ოლიმპიადის ბრინჯაოს პრიზორი, ზ. საკანელიძე — მსოფლიოსა და ოლიმპიური ჩემპიონი, მ. ქორქია — ოლიმპიური ჩემპიონი.

სსრ კავშირის ანაღვარდული და ჭაბუკთა ნაკრები გუნდების წევრები ამჟამადაც არიან ლ. ჩხივავაძე და ი. ძიძიური.

გაგრძელება. იხ. „ლელო“ № 211.

მ. ცხევაძემ, საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწე.

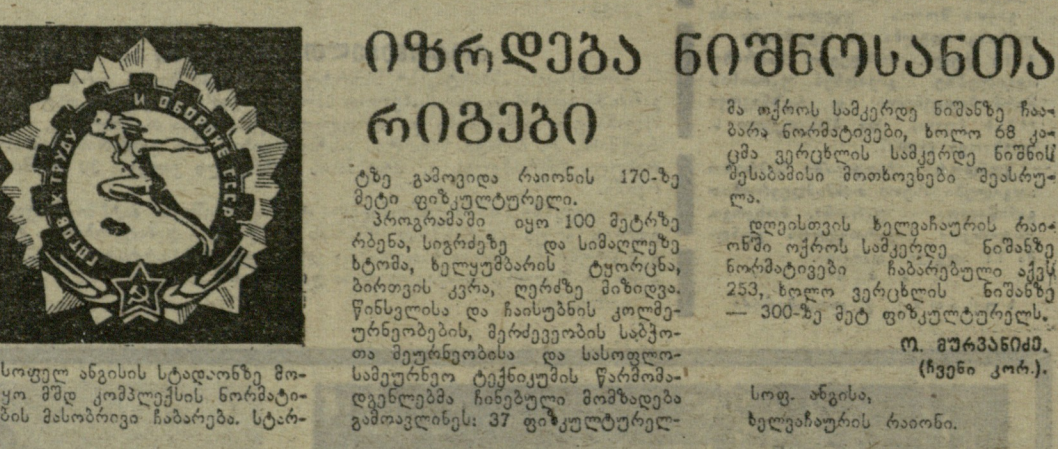
(გაგრძელება იქნება)

საქართველოს პროფკავშირის საკავშირო სასწავლებლის სპორტსკოლის აღსაზრდელმა მ. ალიაგინსკიამ, რომელსაც გ. შირიძე ავარჯიშებს, წლეულს შედეგები საგრძობად გაზარდა: სიმაღლეზე ბტომში საქართველოს რეკორდის ტერი 177 სანტიმეტრამდე ასწია, ამას წინათ კი სოკში მძლეოსნობის სპეციალიზებული სპორტული სკოლების საქართველოში ტურნირში გამარჯვებაც დაიხვეჭა.

სურათზე: მ. ალიაგინსკია სოკის სტადიონზე ასპარეზობისას.

ა. კოტორაშვილის ფოტო. (ჩვენი სპეც. კორ.)

იზრდება ნიშნოსანთა რიგები

ტზე გამოვიდა რაიონის 170-ზე მეტი ფიზკულტურელი.

პროგრამაში იყო 100 მეტრზე რბენა, სიგრძეზე და სიმაღლეზე ბტომა, ხელყუმბარის ტურნირი, ბრთვის კრა, ლერძზე მიზიდვა. წინსვლისა და ჩაისუბნის კომპლექსურებების, მეტეკეობის საბჭოთა მეურნეობისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის წარმოშობა დევნებმა ჩინებული მომზადება გამოავლინეს: 37 ფიზკულტურელი.

სოფელ ანგისის სტადიონზე მოეწყო მშდ კომპლექსის ნორმატივების მასობრივი ჩაბარება. სტარ-

ლაითაქალთა გამარჯვება

„კოლმეურნის“ მხარაძის რაიონის სპარტაკიადი ყოველწლიურად საინტერესოდ ტარდება. ტრადიციულად, შეჯიბრებას ორი ფაგორტი ჰყავს. ესენი არიან ლაითურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობისა და ნატანების კოლმეურნეობის ფიზკულტურის კოლექტივები: როგორც წესი, პირველობისთვის უმთავრესად ისინი იბრძვიან.

წლეულს ასპარეზობა 9 სახეობაში ჩატარდა. ლაითურელებმა ფიზკულტურის კოლექტივის საზღვარს თავმჯდომარე გ. გვარჯილაძე) ოთხი I ადგილი და-

ლაითურელები კლასიკურ და თავისუფალ კიდაობაში (მწვრთნელი მ. ხაბაშვილი), ქართულ კიდაობაში (გ. დავლიშვილი) და ქალთა ფრენბურთში (კ. ინწკევილი).

ნატანებელმა სპორტსმენებმა ორ სახეობაში მოიპოვეს რაისაბჭოს ჩემპიონობა: კალათბურთელმა ვაჭაძემ (თ. ზოძემ) და ძალოსნებმა (მ. მინაშვილი).

მძლეოსნობაში I ადგილი დაიხვეჭა კლასიკური ფიზკულტურელებმა (გ. ლუბაძემ).

კარგი მაჩვენებლები ჰქონდათ სოფელ მხარაძის სპორტსმენებს,

რომლებმაც ორი I ადგილი მოიპოვეს. ესენი არიან ხელბურთელ გ. ფრენბურთელი ვაჭაძე (მწვრთნელი ს. ქარბილაძე).

საბოლოოდ კომპლექსურ ჩათვლაში სპარტაკიადის ჩემპიონობა და გარდაკავილი თასი წილად ხვდათ ლაითურელებს. II ადგილი ნატანებს წარმომადგენლებმა დაიხვეჭეს, ხოლო III ადგილი სოფელ შრომის ფიზკულტურის კოლექტივს ერგო.

ზ. ზაიზიშვილი, საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსახი მძლეოსნობაში.

საორტის ოსტატთა ოქახმა იმრაველი

ოქტომბრის პირველ-ნახევარში რიონში ფოთში ორ დღე ტურნირის უმახინძლა: ჯერ მოეწყო საქართველოს ჩემპიონატი, აგრეთვე სპორტსა-სოციალისტებისა და უწყვეტების სპორტსა-სოციალისტების ნიშნისთვის, მერე კი ამავე რაზმის შეჯიბრებები ბაიდა-რებითა და კანოეებით. ოღონდ ვე იყო, ამჯერად სტარტზე უკონკურსოდ ასურ-ბაიჯანის ნიშნისთვის გამოვიდნენ.

„საკრებულოთა“ ტურნირის შედეგებს უკვე ვიტყობინებოდით. რაც შეეხება ბაიდარებითა და კანოეებით ასპარეზობას, აქაც, როგორც ჩემპიონატში, ისე სპორტსა-სოციალისტებისა და უწყვეტების ნაკრები კოლექტი-ვები გამოდიოდნენ.

ფოთის სტარტების შედეგებზე გვე-საუბრა ამ სახეობებში საქართველოს სპორტკომიტეტის მთავარი მწვრთნელი, საკავშირო კატეგორიის მსახი ა. არ-სანგულაძე. იგი კამათობს, რომ „კოლმეურნი“ და „სპორტსა-სოციალისტთა“ ბაიდარებითა და კანოეებით ნიშნისთვის განვითარებას. სამაგი-როდ, მწვრთნელს არც ის დაუმაჯავს, რომ „განთიადმა“, „ლოკომოტივმა“ და „ბურევესტნიკმა“ ამ მხრივ უკან და-იხიეს, რაც საინფორმაციო ტურნირის შედეგებშიც აისახა. ჩემპიონატში, მა-გალითად, ამ სამი სასოციალისტური ვერც ერთი ვერ გავიდა საპირისპო-ადგილზე. სპორტსა-სოციალისტთა კოლექტი-ვებშიც მხოლოდ ქალიშვილები და იუ-ნიორები გამოდიოდნენ. „ბურევესტნი-კი“ 111 ადგილს იკავებდა.

მთავარი მწვრთნელი პირადი ტურ-ნირის პირველი საერთო შედეგებით ვახლოვდებით. მან თქვა, რომ ფოთის სტარტებში სპორტის ოსტატთა რაზმს ოთხი ასალგაზრდა შეემატა. ეს ნორმა-ტივი შესარტულზე ამირეჯიშვილის არმი-ეულია სპორტკლუბის გუნდის წევრებ-მა: ერთადგილიანი ბაიდარით 500 მე-ტრზე რბოლაში ა. გრამბო, ერთადგი-ლიანი კანოეით 1000 მეტრზე ასპარე-ზობაში — ს. დოლიძე, აგრეთვე, ერთადგილიანი კანოეით ამავე დისტან-ციასზე ფინალურ რბოლაში გამარჯვებუ-ლებმა გ. შანსაზარიაძე და მ. კლემინა-ნა (4.02,8), რომლებიც „ვოლნიკის“ დუეტს ფინიშთან 3,4 წამით მიასწ-რეს (მესამე შედეგი — 4.06,4 — აზერბაიჯანის ნიშნისთვის ჰქონდა).

პირად ტურნირში დაბალეობით მხოლოდ სამი ფინალური გადგრა გა-მორჩეულა. ქალთა შორის 4x500 მე-ტრზე ესტაფეტაში პირველობისთვის უმედიანო ბრძოლა გამართეს „დინა-მოსა“ და „ლოკომოტივი“ გუნდებმა. ბელმა რკინიგზელ ნიშნისთვის ლ-ჯანანაშვილს, ნ. დარუსს, ს. კლემინა-სა და ა. დემიანენკოს გაუღმა — 10.32,8. მათ მთავარ მეტოქეს მ.6 წა-მი მოუგეს და რესპუბლიკის ჩემპიონო-ბა დასაკუთრეს. 111 ადგილზე სტუ-დენტები გავიდნენ — 10.47,2.

სუსტად ასევე 0,6 წამმა დაამორა ერთმანეთს 500 მეტრზე ორადგილიანი კანოეებით შეჯიბრებაში პირველობის ორი მთავარი პრეტენდენტი: ჩარავეისა და ხოფერიას დუეტმა (2.06,4) არმი-ელთა სპორტკლუბის პირველი კოლე-ქტივის წევრებს შანსაზარიაძესა და კლემინას (2.07,0) გამოცდილებით აჯობა. 111 ადგილი არმიელთა მეორე კოლექტივს (დოლიძის, ვ. ნიკოლა-ვი) ხვდა — 2.08,2.

ამავე მანძილზე ორადგილიანი ბაი-დარებით მოსპარევე გახდა ფინალურ გადგრაში „ვოლნიკის“ ორი ეკვიპაჟი გავიდა და ორივემ საპირისპო ადგილი დაიკავა: ერთმა (ზ. ვეუტიძე, გ. ლა-გვილაძე — 1.57,0) — 11, მეორემ (ბ-საბოლოვი, ნ. ივანოვი — 1.58,2) — 111. პირველობა წილად ხვდა დუ-ეტს, რომლის შემადგენლობაში არ-მიელი სპორტარტის და დინამოელი ვ-ტრეტაიკი იყვნენ — 1.56,8.

საბოლოო შედეგები: ორადგილიანი კანოეით ამავე დისტან-ციასზე ფინალურ რბოლაში გამარჯვებუ-ლებმა გ. შანსაზარიაძე და მ. კლემინა-ნა (4.02,8), რომლებიც „ვოლნიკის“ დუეტს ფინიშთან 3,4 წამით მიასწ-რეს (მესამე შედეგი — 4.06,4 — აზერბაიჯანის ნიშნისთვის ჰქონდა).

ტურნირში სხვ კავშირის ხალხთა V სპორტსა-სოციალისტების ჩემპიონები — „ვო-ლნიკის“ გუნდის წევრები, სპორტის ოსტატები ზ. ხოფერია და ნ. ჩარავეიცი გამოდიოდნენ. მათ სტარტების უმეტე-სად წარმატებით დაამთავრეს, მაგრამ შეტყობებზე ვეცაყურად იბრძოდნენ. დოლიძისა და სწორედ ხოფერიას და-მარჯვებით შედლო სპორტის ოსტატო-ბის მოპოვება, — დაასრულა არსანგულა-ძის.

სოფერისა და ჩარავეის გარდა, ას-პარეზობას სხვა ფავორიტებიც ჰყავდა, რომლებიც თითო გამარჯვებას როდღე დასჯერდნენ. ქალებიდან უნდა დავა-სახელოთ დინამოელები ნ. ვალენია და ვ. მორჩილავი, ვაჟებიდან — შან-საზარიაძე, არმიელი სპორტის ოსტატები ა. სკოტარენკო, „ვოლნიკის“ გუნდის წევრი, სპორტის ოსტატები ვ. ვიშნია-კოვი. ამ უკანასკნელმა, მაგალითად, გამარჯვება ოთხჯერ იხიემა ბაიდარე-ებით შეჯიბრებებში.

სუსტად ასევე 0,6 წამმა დაამორა ერთმანეთს 500 მეტრზე ორადგილიანი კანოეებით შეჯიბრებაში პირველობის ორი მთავარი პრეტენდენტი: ჩარავეისა და ხოფერიას დუეტმა (2.06,4) არმი-ელთა სპორტკლუბის პირველი კოლე-ქტივის წევრებს შანსაზარიაძესა და კლემინას (2.07,0) გამოცდილებით აჯობა. 111 ადგილი არმიელთა მეორე კოლექტივს (დოლიძის, ვ. ნიკოლა-ვი) ხვდა — 2.08,2.

ქება დამსახურეს აზერბაიჯანის ნიშნისთვის. ფოთში მათ რამდენიმე საპირისპო ადგილი დაისაკუთრეს, ოთხ-ადგილიანი ბაიდარებით 1000 მეტრზე რბოლაში კი საუკეთესო დრო (3.13,8) აჩვენეს და საქართველოს ჩემპიონს — „ლოკომოტივის“ ეკვიპაჟს (ვ. გაბოშვილი, ვ. გუტაშვილი, ი. ჭაჭა-ვაძე, ვ. ცხორებოვი) 22 წამით მოუგეს. ჩემპიონატში II ადგილი „ვოლნიკის“ ეკვიპას ხვდა — 3.44,2, III — „გან-თიადის“ გუნდს — 3.48,0.

საბოლოო შედეგები: ორადგილიანი კანოეით ამავე დისტან-ციასზე ფინალურ რბოლაში გამარჯვებუ-ლებმა გ. შანსაზარიაძე და მ. კლემინა-ნა (4.02,8), რომლებიც „ვოლნიკის“ დუეტს ფინიშთან 3,4 წამით მიასწ-რეს (მესამე შედეგი — 4.06,4 — აზერბაიჯანის ნიშნისთვის ჰქონდა).

რაკი სიტყვა აზერბაიჯანულ სტუ-დენტზე ჩამოვარდა, ვიტყვით, რომ ამ ტექსტისთვის სპორტსმენებმა მესამე შედეგი მოიპოვეს ერთადგილიანი კა-ნოეით 1000 და 10000 მეტრზე (ვ. შაგოშვილი — 5.05,2 და 58.05,0), ორადგილიანი ბაიდარით 10000 მეტრზე (ა. შაგოშვილი და ვ. კოლმეურნი — 50.01,0) რბოლაში, ორადგილიანი კანოეებით ამავე მანძილზე კი მეორე შედეგი (ვ. ფეფანოვი, გ. ისმაილოვი — 50.25,0) ჰქონდათ. აქ ისინი ჩა-სორჩნენ მხოლოდ ხალხთა V სპორტსა-სოციალისტების ნიშნისთვის სოფერისა და ჩა-რავეის (50.13,0), რომლებიც ამ დის-ტანციას პირადი პირველობისთვის იბ-რძოდნენ.

სუსტად ასევე 0,6 წამმა დაამორა ერთმანეთს 500 მეტრზე ორადგილიანი კანოეებით შეჯიბრებაში პირველობის ორი მთავარი პრეტენდენტი: ჩარავეისა და ხოფერიას დუეტმა (2.06,4) არმი-ელთა სპორტკლუბის პირველი კოლე-ქტივის წევრებს შანსაზარიაძესა და კლემინას (2.07,0) გამოცდილებით აჯობა. 111 ადგილი არმიელთა მეორე კოლექტივს (დოლიძის, ვ. ნიკოლა-ვი) ხვდა — 2.08,2.

სოსპარევე კოლექტივების მოზა-დების დივი აქვარად განსხვავდებოდა, ამიტომაც საერთო გუნდურ ჩათვლაში ისინი ერთმანეთს საერთოდ და-შორდნენ. მაგალითად, არმიელთა სპო-რტული კლუბის ნიშნისთვის საბოლო-ოდ 231 ქულა მოაგროვეს, II ადგილ-

სუსტად ასევე 0,6 წამმა დაამორა ერთმანეთს 500 მეტრზე ორადგილიანი კანოეებით შეჯიბრებაში პირველობის ორი მთავარი პრეტენდენტი: ჩარავეისა და ხოფერიას დუეტმა (2.06,4) არმი-ელთა სპორტკლუბის პირველი კოლე-ქტივის წევრებს შანსაზარიაძესა და კლემინას (2.07,0) გამოცდილებით აჯობა. 111 ადგილი არმიელთა მეორე კოლექტივს (დოლიძის, ვ. ნიკოლა-ვი) ხვდა — 2.08,2.

ჩემპიონის გერეული პრესტიჟი

თბილისში, ლენინის სახელობის სპორტდარბაზის სარბილზე, კალაბ-ბურთელ ქალთა საერთაშორისო ტურ-ნირში მხოლოდ ერთი გუნდი იბრძვის დაუმარცხებლად: თბილისის ნაკრებმა სამ მატჩში, ქულათა მაქსიმუმს დააგ-როვა და ერთპიროვნულად ლიდერობა გააბამა.

გუნდის წინააღმდეგობა იყო მესამე წრის მატჩი თბილისის ნაკრებსა და მოსკოვის „სპარტაკს“ შორის. მართა-ლია, სტუმრებს რამდენიმე წამყვანი მთავარმა აკლდა, მაგრამ ამას მათი ტაქტიკური სქემა ოდნავაც არ შეუც-ვლია. მოსკოველთა მთავარი იარაღი შეტევაა. მეტოქის ფარს ისინი ემელო-ნებოდ აწყდებიან ხან ცენტრებიდან, ხან ფლაანგებიდან. ასეთ დროს ბეგრი რა-მა და მოსკოველები მეტოქის დაცვის ელასტიკურობასა და მობილურობასე, ვინაიდან თვით „სპარტაკი“ ნაკლებად სრუნავს თავის ფარს უსაფრთხოების-თვის. ის, ვინც უკეთ განალაგებს და-ცვის საზღვრს და ეფექტურად მოიგრი-ებს მოსკოველთა პირველ იერიშებს, უმეტესად მიაღწევს საწაფელს.

მედიო გამოდგა. ვარსაველებმა მთელი შეხვედრა თავისუფლად ჩაატარეს, იმ დროს, როცა ჩემპიონს თავისი მდგომარეობა და ტიტულები ამძიმებდა.

მატჩი თამაშად შეიძლება ჩათვა-ლით ტურნირის პირველი ნახევრის გვირგვინად. ლამაზი და ტემპიანი შე-ტევები, უსუსტი სროლა კალათში, სო-ნური დაცვისა და პრესინგის დროული მონაცვლეობა, თავგანწირული თამაში და ცეცხლი — ყველაფერი ეს ბრძოლის ლეგიონ ნაკრებს ეტაპები იყო მატჩში, რომელმაც პირველიდან ბო-ლო წუთამდე დაატყვევა მაყურებელი.

ვარსაველთა ყოველ შეტევას ტონს აძლევდა ორი ნიჭიერი კალათბურთელი — თალა და პეტკევიჩი. ჩემპიონმა ბრძოლის სადავეები ნაკრების წევრებს მარინიას, სტრუმილთან და სმოლენს-კას ანდო. მაგრამ ლოქოლთა ტრიო ამ დღეს ამაყარად შევიწროებული და

უფრული გვეჩვენა. ვარსაველებმა ტაიმი 16 ქულის უპირატესობით მო-იგეს — 35:20, შეხვედრის შემდეგ კი სხვაობა 20 ქულამდე გაზარდეს.

ჩემპიონი ამაყარად კატასტროფის წინაშე იდგა. იგი უკვე მატჩის გადარჩენისთვის კი არ სრუნავდა, არამედ პრესტიჟისთვის. ამიტომაც შეხვედრის ბოლოს გააფრთხილები შეტევები წა-მოიწყო. მსჯავის საფინალო ასპარეზის-თვის სხვაობა 9 ქულამდე შემცირდა — 58:49. ლიდერებმა ამოცანა ნაწილობ-რით გადაჭრეს, თუმცა სატურნირო ცხრილში პირველი წაგება ჩაიწერეს.

6. გუბუშვილი.

ს უ რ ა თ ზ ე: თბილისის ნაკრე-ბისა და მოსკოვის „სპარტაკის“ შეხვედრის მომენტი.

8. ზარგარიანის ფოტო.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 24 ოქტომბრისთვის

ნ.პ.რ.	თ.	მ.	წ.	ბ.	ქ.
ნაპარაზი (თბილისი)	3	3	0	213-156	3
ლას (ლომი)	3	2	1	194-181	2
„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	3	2	1	184-177	2
აბს (ვარსავე)	3	1	2	185-191	1
ახალაზარე. ნაპარაზი (თბილისი)	3	1	2	168-185	1
უნივერსიტეტი (თბილისი)	3	0	3	163-217	0

საკრებულო მოგვითხრობს

სპორტის მომავალი

ჩემპიონის გერეული პრესტიჟი

16 წლის ოლგა ისკანდეროვამ უკვე მეხუთედ დაამყარა უზუბეკეთის რეკორდი ხუთქილში. მოსწველთა შეჯიბრებაში 3704 ქულა მოაგროვა. ტაშკენტში მდებარე კლასულმა გოგონამ სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეაბრუნა.

ამ თვის წლის წინ ისკანდეროვა პირველად გამოვიდა სარბილზე. მას მამინევი მიაციდა ყურადღება მწვრთნელმა ი. აფანასიევმა, რომელსაც ბეგრი ნამ-დვილი ტალანტი აღმოუჩინია (მისი 15 აღზრდილი დღეს უზუბეკეთის ჩემპიონი და რეკორდსმენია).

ოლგას თავიდან მხოლოდ სიმალეზე ხტობა და თარგბენი იზიდავდა, მერე კი მძლეოსნობის სხვა სახეობებზეც გაიტაცა.

ნორმა სპორტსმენმა უკვე რამდენიმეჯერ მოიპოვა უზუბეკეთის ჩემპიონობა ხუთქილში, იყო რესპუბლიკის რეკორდსმენი სიმალეზე ხტობაში, სამჯერ გაი-მარჯვა 100 მეტრზე თარგბენში. ახლა ოლგა სპორტის ოსტატის ნორმატივის შესასრულებლად ემზადება და ალბათ მსოფლიოს უძლიერეს სპორტსმენებთან შეხვედრასეც იცნებებს.

სპორტი მთავარი როლია ოლგას ცხოვრებაში: იგი კარგად სწავლობს და მუსიკითაც ძალიან გატაცებულია.

ა. ტაშაბაშვილი.

ტაშკენტი.

ცურვის მომავალეებისთვის

ამ შემოდგომის დღეებში 500 იმერურაძელი ბიჭი ცურვის სახე-ხულო სეზონს აგრძელებს: ქალაქში მწყობრში ჩაღვა-ახალი სპორტის სახალე. პირველ საერთოულზე მოწყობილია მშენებრივი აუზი ექვსი მ-მეტრიანი ბილიკით და ორი ტრამპლინი. აუზში გაზლინარე წყალია, რომელიც დღე-ღამეში 100 კუბური მეტრი სისწრაფით იცვლება. მო-წყობილია დანადგარი ულტრაიისფერი დახსივნებისთვის.

შემოქმედებითად უმწვავეაო არა მარტო დამაროქტივებლებსა და მშენებლებს, არამედ ადგილობრივ მხატვარ-გამფორმებლებსაც. საჭირო შესასვლელი და ინტერიერი ჰორთულია მოზაიკური პანოებით, რომლე-ბიც ეძღვნება ფიჭულტურახა და სპორტს, მშდ საკავშირო ფიჭულ-ტურულ კომპლექსს.

ნ. სტამაშინი.

კურგანი.

ირანული ფეკლებანი ჰაბიბი

— ჩვენ, გაზეთ „ლელოს“ მუდმივ მკითხველებს, გვინტერესებს გამოჩენილი ირანული ფეკლების ჰაბიბის სპორტული ბიოგრაფია, — გვწერს სპორტის მოყვარულთა ერთი ჯგუფის სახელით თბილისელი ლ. უზნაძე.

ირანელი ფეკლებანის (სპე უწოდებენ ცნობილ ფალანგებს) კეპ-ყანაზე, სადაც ჰაბიბი სპორტის ყველაზე პოპულარული სახეობაა) ჰაბიბის ბიოგრაფია დიდ სარბიელზე 1956 წლის 1 დეკემბერს დაიწყო შორეულ ავსტრალიაში, სადაც მან ცნობილ იაპონელ მოჭიდავე კასაბარასთან გადამწყვეტ ორთაბრძოლაში XVI ოლიმპიადის ოქროს მედალი მოიპოვა. მაგრამ მან ჰაბიბი მსუბუქ წონაში გამოდიოდა. რამდენიმე თვით ადრე კი მსოფლიოს თასი გაიმარჯვა. ჰაბიბი პრაზიკორთა სახში არ იყო (თასი ცნობილმა საბჭოთა მოჭიდავემ ბესტაევმა მოიგო).

ამის შემდეგ ჰაბიბი ორი წლით გაქრა დიდი სარბიელიდან. ახალგაზრდა მოჭიდავემ წონა მოიმატა და გულმოდგინედ ემზადებოდა ქვესაშუალო წონაში ძალის გაძლიერებას.

1959 წელს თეირანში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატში ჰაბიბი ოქროს მედალი მიიღო ქვესაშუალო წონაში. ერთი წლის შემდეგ ოლიმპიური თამაშებში აშერიკელმა ბლიტბუმმა მოიგო. ჰაბიბი არც ამჯერად იყო პრაზიკორთა შორის.

1961 და 1962 წლებში ჰაბიბი ორჯერ გაიმეორა თეირანის წარმატება: მსოფლიო ჩემპიონი გახდა ჯერ ოკოპამაში, მერე კი ტოლიდოში.

მაშ ასე, ჰაბიბი ერთხელ იყო ოლიმპიური ჩემპიონი (მსუბუქ წონაში) და სამჯერ — მსოფლიო ჩემპიონი (ქვესაშუალო წონაში). სახელოვან ირანელ მოჭიდავეს მსოფლიო ჩემპიონის ესტაფეტა ჩემპიონთა ჩვენმა თანამემამულემ გ. სელარაძემ, რომელმაც ოქროს მედალი პირველად 1963 წელს მოიპოვა.

ლავროვის სეპე ასეთი იყო

„ლელოს“ 18 ოქტომბრის ნომერში დაიბეჭდა გ. შაქიაშვილის წერილი სათაურით „საქართველოს საზღვაო არე ოლიმპიური სარბიელისთვის“. ჩვენი რესპუბლიკის აფროსნებს შუგ ზღვაზე საქაოდე რთული ლავრობა მოუწყვიათ. თუ საშუალება გაქვთ, გთხოვთ დაბეჭდოთ ლავროვის სეპეა“. — გვწერენ თბილისელი მკითხველები ა. ბარნოვი და მ. კაპარაძე.

„ლელოს“ მკითხველთა ამ თხოვნის დასაკმაყოფილებლად ლავროვის სეპეა (რომელსაც აქ იაპონეზებმა გადმოგვცა მოლაშქრეთა კაპიტანმა გ. შაქიაშვილმა) სეპეაზე წყვეტილი ხაზით აღნიშნულია გზა ოდესისკენ, ხოლო წყვეტილ-წარტილით — გზა ოდესიდან ფოთისკენ.

ა. რ. ც. მ. რ. თ. ი. ყ. ა. ი. მ. ი.

თბილისის ოფიცერთა საოლქო სახლში ვრძელდება სოციალისტური ქვეყნების მეგობრული არმიების მოქალაქეთა ჩემპიონატი. გუშინწინ გათამაშდა გადაღებული პარტიები. სინტერესთა აღნიშვნის, რომ ყაბით არც ერთი შეხვედრა არ დამთავრებულა.

ირატესობა თბილისელ ა. იზოზ-ჩიკოვთან შეხვედრაში და გაიმარჯვა. ოდესღაც მ. პოდგაეცს ენდში-ლში მოსკოველ დიდოსტატ ვ. ლიბერზონის წინააღმდეგ ზედმეტი პაიკი ჰქონდა და ეს უპირატესობა ქულად აქცია. თავის მხრივ ლიბერზონმა გამარჯვება (სხვათა შორის, პირველი) მოიპოვა უნგრელ ა. ოქვატთან, რომელმაც რიგულ ი. კლოვინთანაც წააგო.

ორი პარტია დამთავრა ლ. ვადასმა (უნგრეთი): ე. ნოვაკს (ჩეხოსლოვაკია) მან მოუგო, ნოვაკის თანამემამულე ე. პრანდშტეტერთან კი წააგო. პრანდშტეტერთა ვარგად გამოიყენა თავისი პოზიციური უპირატესობა ეტლების დაბოლოებაში. ლ. ცინმა (გერ) მოუგო ი. ადამსკის (პოლონეთი). რ. პოსტლერმა (გერ) წააგო ნოვაკთან. იზოზჩიკოვ — ლოკასტოსა (პოლონეთი).

ლონეთი) **მ. კაპარაძე** — ტიპი იხვედრის დამთავრების შემდეგ სპორტის სტადიონზე უდგას სსრ კავშირის შევიარაღებული ძალების ჩემპიონის უტრავლოვი, რომელსაც 8 შესაძლებელიდან 6 ქულა აქვს. შემდეგ მოდინა: პოდგაეცი — 5,5 ქულა, ვადასი — 5 ქულა და 1 გადაღებული პარტია, პრანდშტეტერი — 5, უბილავა და კლოვანი — 4,5-4,5 ქულა, ცინი — 4 ქულა და 1 გადაღებული პარტია.

ფიშერი: „შედეგით კმაყოფილი ვარ“

რიკიავიში სპასკი — ფიშერის მატჩზე იუგოსლავიიდან კორესპონდენტად ჩავიდა გამოჩენილი ბელგარადელი დიდოსტატი ს. გლივორაჩი. ვთავაზობთ მცირე შემოკლებით ფიშერის საუბარს გლივორაჩთან. ეს საუბარი ორთაბრძოლის დამთავრებისთანავე მოხდა. ინტერვიუ გამოქვეყნებულია ისლანდიურ საჭადრაკო ჟურნალ „შაკაში“ (№ 28, 1972 წ.).

ზიდენტმა, დოქტორმა ვიკემ თქვა, რომ თქვენ ხართ საუკეთესო მოჭადრაკე რომელიც მას ოდესმე შეხვედრია ცხოვრებაში. მეც ამ აზრს ვარ, იმეტომ, რომ ეს იყო ჩემი პირველი შესაძლებლობა ახლოდან შექვენი თამაშისთვის. სხვა დროს ტურნირებში მუდამ საკუთარი თამაშით ვიყავი გართული. გამაოცა თქვენმა ძალამ. ეს ჩემი გულწრფელი აზრია. ჩემი პირველი შეკითხვა: კმაყოფილი ხართ თუ არა მატჩით და მისი მსვლელობით?

ფიშერი. დიას, სავეებით კმაყოფილი ვარ. გლივორაჩი. ძალიან მიხარია, რომ მატჩის მეორე ნახევარში სპასკიმ ძლიერი წინააღმდეგობა გაგიწიათ, როგორ შეხვედით ამას? ფიშერი. სპასკი ძალიან კარგად თამაშობდა მატჩის მეორე ნახევარში. მე ბოლო პარტიებში მის დიდ ძალას ვგრძობდი. დასკვნის შეხვედრაში უნებოდ ვიყავი. ვფიქრობ, იყო შედეგი მესამე თუ მეოთხე პარტია, რომელთა შედეგებით თავს ცუდად ვგრძობდი.

ლური. თქვენ მატჩის პირველ ნახევარს იმდენი ენერჯია შეალოთ, რომ რამდენიმე ხნით მოლიანად ამოწურეთ საბრძოლო მარაგი. ამიტომ 21-ე პარტიაში გაამაგვრება, მომეწონა თქვენი სადებიუტო იდეა, ბრძოლის ხერხი, ეს რაღაც სიახლე იყო. ფიშერი. არა, კაცმა რომ თქვას, არც ისე ახალი იყო. მსგავსი იდეა ანდერსენის წიგნში შეხვდა. გლივორაჩი. გასაგებია. ფიშერი. ბევრ პარტიაში მინასავსე, გამსლოებული პაიკი ბევრს არაფერს ნიშნავს. გლივორაჩი. ამას მყისვე მივხვდი, როცა პოზიცია დაფაქე ვხედავ. მინდა გეთხროთ: იგი თუ არა, რომ ფიშერს ცენტრალური კომიტეტის წევრი ხართ, როგორც მსოფლიო ჩემპიონი?

გლივორაჩი. ბოძი, გულწრფელად მსურს მოგილოცოთ წარმატება. თქვენ ახალი თავი დაიწყეთ ჭადრაკის ისტორიაში. დღეს დილით ფილეს პრეზიდენტმა, დოქტორმა ვიკემ თქვა, რომ თქვენ ხართ საუკეთესო მოჭადრაკე რომელიც მას ოდესმე შეხვედრია ცხოვრებაში. მეც ამ აზრს ვარ, იმეტომ, რომ ეს იყო ჩემი პირველი შესაძლებლობა ახლოდან შექვენი თამაშისთვის. სხვა დროს ტურნირებში მუდამ საკუთარი თამაშით ვიყავი გართული. გამაოცა თქვენმა ძალამ. ეს ჩემი გულწრფელი აზრია. ჩემი პირველი შეკითხვა: კმაყოფილი ხართ თუ არა მატჩით და მისი მსვლელობით?

ფიშერი. დიას, სავეებით კმაყოფილი ვარ. გლივორაჩი. ძალიან მიხარია, რომ მატჩის მეორე ნახევარში სპასკიმ ძლიერი წინააღმდეგობა გაგიწიათ, როგორ შეხვედით ამას? ფიშერი. სპასკი ძალიან კარგად თამაშობდა მატჩის მეორე ნახევარში. მე ბოლო პარტიებში მის დიდ ძალას ვგრძობდი. დასკვნის შეხვედრაში უნებოდ ვიყავი. ვფიქრობ, იყო შედეგი მესამე თუ მეოთხე პარტია, რომელთა შედეგებით თავს ცუდად ვგრძობდი.

ფიშერი. დიას, სავეებით კმაყოფილი ვარ. გლივორაჩი. ძალიან მიხარია, რომ მატჩის მეორე ნახევარში სპასკიმ ძლიერი წინააღმდეგობა გაგიწიათ, როგორ შეხვედით ამას? ფიშერი. სპასკი ძალიან კარგად თამაშობდა მატჩის მეორე ნახევარში. მე ბოლო პარტიებში მის დიდ ძალას ვგრძობდი. დასკვნის შეხვედრაში უნებოდ ვიყავი. ვფიქრობ, იყო შედეგი მესამე თუ მეოთხე პარტია, რომელთა შედეგებით თავს ცუდად ვგრძობდი.

ფიშერი. დიას, სავეებით კმაყოფილი ვარ. გლივორაჩი. ძალიან მიხარია, რომ მატჩის მეორე ნახევარში სპასკიმ ძლიერი წინააღმდეგობა გაგიწიათ, როგორ შეხვედით ამას? ფიშერი. სპასკი ძალიან კარგად თამაშობდა მატჩის მეორე ნახევარში. მე ბოლო პარტიებში მის დიდ ძალას ვგრძობდი. დასკვნის შეხვედრაში უნებოდ ვიყავი. ვფიქრობ, იყო შედეგი მესამე თუ მეოთხე პარტია, რომელთა შედეგებით თავს ცუდად ვგრძობდი.

სპორტული შედეგები

● **კოსტომოვსკი**, 28 ოქტომბერი. დიდი რუსი მოჭადრაკის მ. ჩიგორინის ხსოვნისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო ტურნირში დღეს 11 ტური გაიმართა. მტერმა მოუგო ანოკაიეს, გელურმა — ზილბერ-შტეინს. ყაბით დამთავრდა ბოლოვე-გურგენიძის (ყველა — სსრ კავშირი), უნიკეკ (გერ) — ლანგვეგის (პოლანდია) და ბარცკი (უნგრეთი) — ჰენინგსის (გერ) შეხვედრები. სამი პარტია გადაიღო. 2 ტურის შემდეგ ლიდერობს ლ. შტიინი — 2 ქულა.

● **მინსკი**, 23 ოქტომბერი. კიეველმა მსოფლიომა ნ. სტოლიაროვამ აქ დამთავრებული საკავშირო ჩემპიონატის ბოლო ოქროს მედალი მოიხვეჭა: მცირეპოლიტიანი მისტოლეტი 25 მეტრზე შუგ სამიხუნზე სროლაში 571 ქულა მოაგროვა და ქვეყნის რეკორდი გაიმეორა. თავისი „ოქროს კოლექცია“ გაამდიდრა იარსხლავლუმმა ვ. კორნეემა — ახლა იგი სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა 50 მეტრზე მცირეკალიბრისაშუაშანი სროლაში, საში მდგომარეობის ჯამში კი 578 ქულა დააგროვა. ამ სახეობაში გუნდური გამარჯვება დისაფის პირველმა ნაერებმა იხვეია — 2279 ქულა. საერთო გუნდურ ჩათვლაში 1 ადგილი დაიკავა შეიარაღებული ძალების კოლექტივმა.

● **ოდეზა**, 23 ოქტომბერი. ოფიცერთა საოლქო სახლში დღეს საზეიმოდ გაიხსნა სპორტული ფილმების IV საკავშირო ფესტივალი. მათურებელთა და თეატრის სამსჯავროზე ყველა მოყვარული რესპუბლიკის კინემატოგრაფისტები დაახლოებით 70 ნამუშევარს — მხატვრულ, დოკუმენტურ, სამეცნიერო-პოპულარულ, ხასწავლო, მულტიმედიაციკლოპურ და სატელევიზიო ფილმებს წარადგინენ. ფესტივალი ერთ კვირას გასტანს.

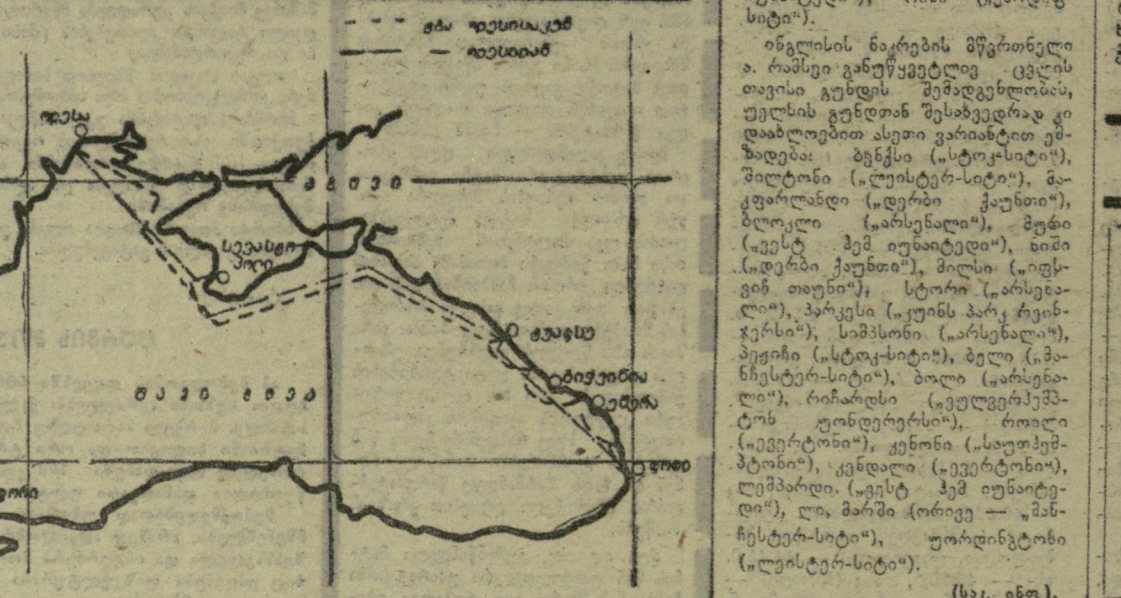
უელსი — ინგლისი

უელსის ნაერებს ბედმა უმტყუნა: მსოფლიო ჩემპიონატის ისეთ შესარჩევ ჯგუფში მოხვდა, სადაც ალბათ გამარჯვებზე ფიქრზე კი ზედმეტია — იგი ინგლისისა და პოლონეთის ფეხბურთელებთან ერთად გამოდის. 15 ნოემბერს უელსელები კარდიფში ინგლისის ნაერებს შეხვდებიან. ამ მატჩში სათამაშოდ მწვერულდება 24 კაცი დაახლოებით. ისევე,

როგორც ირლანდიის ნაერებში, აქაც ფეხბურთელთა უმრავლესობა ინგლისის კლუბებიდანია: სარეიცი („ლიდს იუნაიტედი“), მილინგტონი („სვეინსი“), დევისი („მეგერტონი“), თომასი („სკინდონს თაუნი“), როდრიგესი („მეფილდ უენსდეი“), კოლინზი („პორტსმუთი“), პეიჯი („ბირმინგემ-სიტა“), ინგლანდი („ტოტენჰემ ჰოტსპურ“), რობერტსი („აარსენალი“),

დევისი („რექსემი“), იორატი („ლიდს იუნაიტედი“), მაკონი („სტრკ-სიტა“), დარენი („ლერი ქაუნთი“), ჯონსი („ბრისტოლ როვერზი“), პენსი („დერბი ქაუნთი“), ჰოკი („მეფილდ იუნაიტედი“), პრინსი („ბრისტოლ როვერზი“), ემანუელი („ბრისტოლ სიტა“), ფილიპსი („კარდიფ-სიტა“), ჯეიმსი („ბარნლი“), ოსლინგანი („ბრაიტონი“), ტოშაკი („ლივერპული“), დევისი („მანჩესტერ იუნაიტედი“), რისი („კარდიფ სიტა“).

ინგლისის ნაერების მწვერული ა. რამსეი განუწყვეტლივ ცვლის თავისი გუნდის შემადგენლობას, უელსის გუნდთან შესახვედრად კი დაახლოებით ასეთი ვარიანტი შემადგება: ბენქსი („სტრკ-სიტა“), შილტონი („ლუსტერ-სიტა“), მაკფარლანდი („დერბი ქაუნთი“), ბლოკი („არსენალი“), მუტი („ვესტ ჰემ იუნაიტედი“), ნიში („დერბი ქაუნთი“), მილსი („ოფსენ თაუნი“), სტროკ („არსენალი“), პარკესი („უაინს პარკი-ჯერისი“), სიმპსონი („არსენალი“), პეიჯი („სტრკ-სიტა“), ბელი („მანჩესტერ-სიტა“), ბოლი („არსენალი“), რიარდსი („ველვერკემპტონ ჟინდერტონი“), როალი („ვევერტონი“), ენონი („საუთჰემპტონი“), კენდალი („ვევერტონი“), ლემპარდი („ვესტ ჰემ იუნაიტედი“), ლი, მარში (ორივე — „მანჩესტერ-სიტა“), უორდინგტონი („ლუსტერ-სიტა“).

რედაქტორი მ. კაპარაძე.

თბილისი სპორტული ჰაბიბი

ფეხბურთი. საქართველოს პირველობა. 25 ოქტომბერი. ასკ-ს სტადიონი. ფეხბურთის ინსტრუქტი (თბილისი) „კოლმეურნე“ (წულუკიძე): დასაწყისი 14 ს. „ლოკომოტივის“ ბაზა დიდიმში. „ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ქართლი“ (გორის რაიონი). 16 ს.